

Projektien tuottamat aineistot BORIS-järjestelmässä

BORIS2 koulutukset

Kati Tahvonen, Meri Hietala, Heli Haapasaari Ympäristövahinkojen torjuntaryhmä
Samuli Neuvonen Tietokeskus

SÖKÖ-toimintamalliin perustuvat projektit ja niiden tuottamat BORIS-aineistot

PÖK 2011-12

Sekä SÖKÖjen että PÖKin alueilta:

- 1) Kartoitettu kuljetuksia ja huoltoa palvelevat logistiset pisteet
- 2) Jaettu ranta lohkoihin rantatiedustelua varten
- 3) Tuotettu myös muuta materiaalia

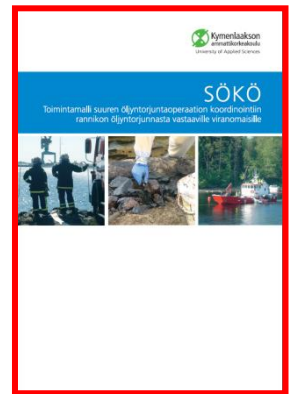
ARCHOIL 2013

Projektin yhteenveto

ARCHOIL - Management of onshore cleanup operations of oil spills in archipelagos

Toteutusajka 1.1.2011 - 31.12.2014

SÖKÖ2 2007-11

SÖKÖ 2003-07

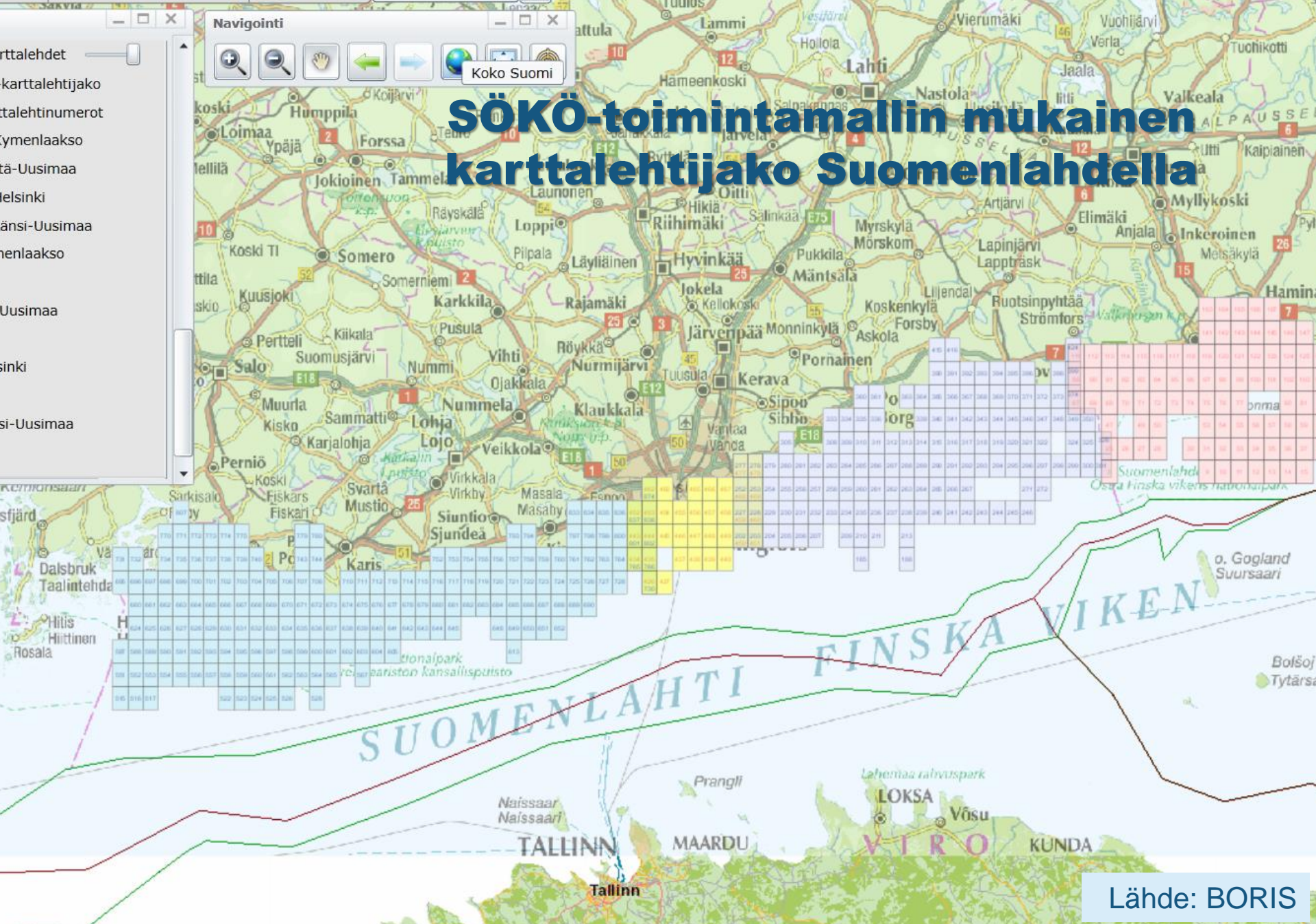
rp., GEBCO, USGS, FAO, NPS, MRCAN, GeoBase, IGN, Kadaster
METI, Esri China (Hong Kong), Esri (Thailand), TomTom

Lähteet: BORIS, projektien www-sivut ja loppuraportit

Navigointi

Koko Suomi

SÖKÖ-toimintamallin mukainen karttalehtijako Suomenlahdella

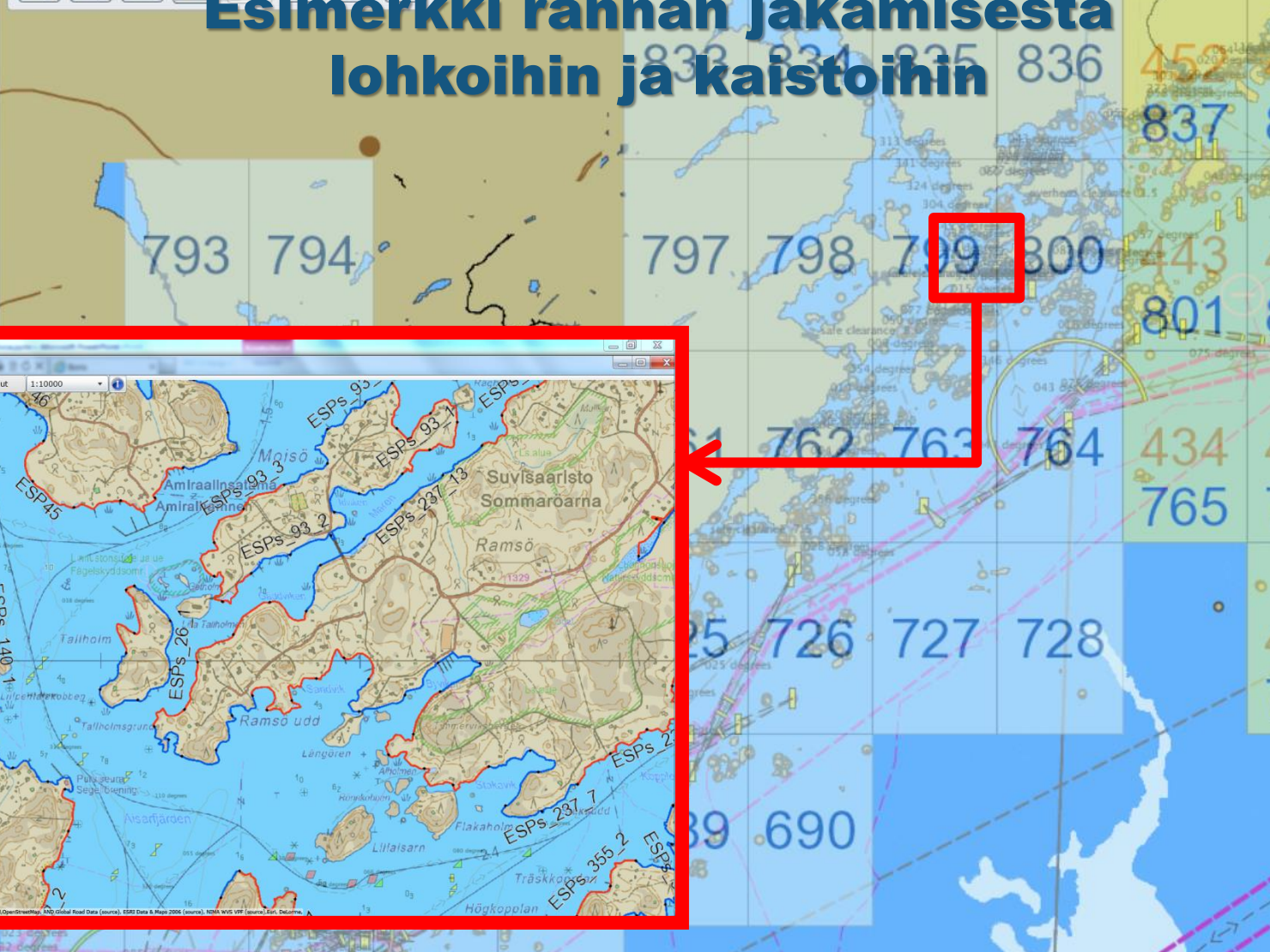
Esimerkki rannan jakamisesta lohkoihin ja kaistoihin

Boris2 - Windows Internet Explorer provided by Syke

Karttanäkymä Näkymäkirjanmerkit Työkalut Oma...

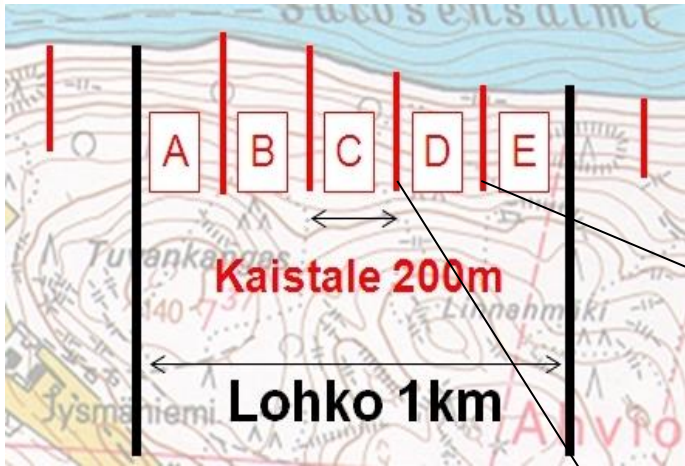
- Karttatasot
- SÖKÖ-karttalehtijako
 - Karttalehtinumerot
 - Kymenlaakso
 - Itä-Uusimaa
 - Helsinki
 - Länsi-Uusimaa
 - Kymenlaakso
 - Itä-Uusimaa
 - Helsinki

Navigointi

Karttatasot

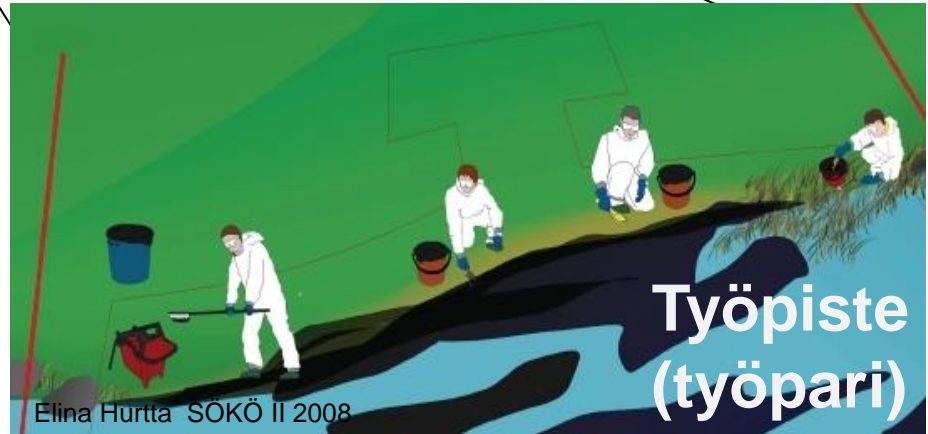
- Länsi-Uusimaa
 - Rantalohkojako (SÖKÖ-toimintamalli)
 - SOKO_POK_lohkoAnno
 - Default
 - SOKOkaista_pnt
 - SOKOlohkot_pohja
 - 0
 - 2

Lohko ~ joukkue

Kaistale ~ yksikkö (5+1)

+ kuljetus- ja huoltoryhmä

Elina Hurttu SÖKÖ II 2008

**Työpiste
(työpari)**

Tiedustelupäivämäärä
14.3.2013

Tiedustelijoiden nimet

Lohkotunnus (manner tai saari)
ESPs_93_3

Karttalehden nro

Päinvastainen kartoitusuunta

Pikatäyttö Pikatäyttö lomakkeen valittujen kaistaleiden täyttämiseksi

Luokka muuttuja	1. Öljyntymisen peittoisuus alueella	2. ...
0	Alueella ei esiinny öljyä	K = ka
1	Alueella esiintyy pieniä tai suuria öljyläikkiä	L = lou
2	Alue on pääosin öljyn peitossa	H = so S = sil

Kaistale	1. Öljyntymisen peittoisuus alueella		
	0 - 25 - 50m	50 - 75 - 100m	100 - 125 - 150m
A	2	2	2
Aika			
	1. RANTAMATERIAALI [K, L, H, S]		
	K	K	K
	3. ÖLJYISIA ELÄIMIÄ [kpl]		

Kaistale	1. Öljyntymisen peittoisuus alueella				4. LISATIETOA [Jyrkänne, kaislikko, kivikko, laiturit, rakennukset]
	0 - 25 - 50m	50 - 75 - 100m	100 - 125 - 150m	150 - 175 - 200m	
B	2	2	2	2	
Aika					
	1. RANTAMATERIAALI [K, L, H, S]				
	K	K	K	K	

Pikatäyttö

Öljyntymisen peittoisuus alueella

RANTAMATERIAALI [K, L, H, S]

ÖLJYISIA ELÄIMIÄ [kpl]

Kaistaleiden ajankohta

Kaistale A B C D E

Esimerkki: Logistiset pisteet

Kohderekisteri

Pisteen/kohteen tunnus Paikan nimi

Perustiedot

Yhteys- ja ominaisuustiedot

Soveltuvuus

Satamatiedot

Kohde soveltuu öljyvahinkojätteen

 keräys-, kuljetus- ja/tai vastaanottopisteeksi Keräys- ja kuljetuspiste Kuljetuspiste Vastaanottopiste välivarastoksi Alue soveltuu puskurialtaan perustamiseen loppukäsittelypaikaksi Terminen jätteenkäsittelylaitos Aluevaraus siirrettävälle termiselle jätteenkäsittelylaitokselle Öljyisen maan kompostointiin soveltuva alue loppusijoituspaikaksi

Kohde soveltuu

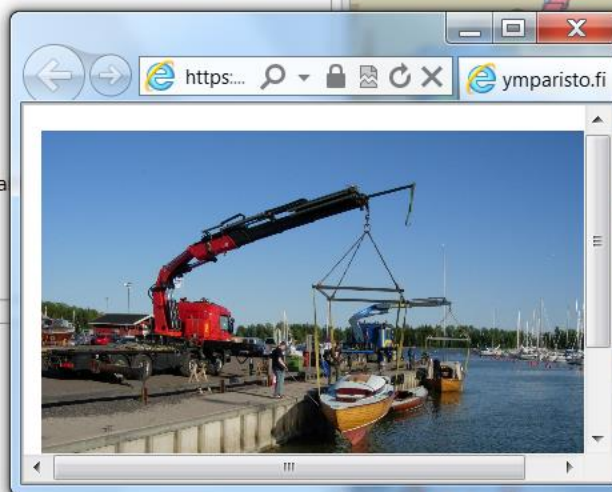
 kalustohuoltoon henkilöstöhuoltoon puhdistautumispisteeksi eläinten keräyspisteeksi eläinten hoitopisteeksi

Huom! Ennen toimenpiteitä ja kohteen käyttöönottoa on tarkistettava, että tarvittavat luvat ovat asianmukaisessa kunnossa! Lisätietoja erilaisten logististen öljyntorjuntaa tukevien pisteiden perustamisesta:

[SÖKÖ toimintamalli](#) [SÖKÖ II Manuaali](#) [SÖKÖ II - Vahinkojätteen kuljetusketju ja logistiset pisteet](#)

Ohje

Sulje

OILRISK luontoaineistot BORIS-järjestelmässä

Boris-koulutus xxx

Samuli Neuvonen, Suomen ympäristökeskus
Eva Ehrnsten, Kaakkois-Suomen ELY-keskus

OILRISK

– Applications of ecological knowledge in managing oil spill risk

- 1.12.2009 -31.3.2013
- Rahoitus pääosin EU:n Central Baltic Interreg IVA –ohjelmasta
- Hankealue Suomenlahti ja Saaristomeri
- Hanketta vetää Meriturvallisuuden ja liikenteen tutkimuskeskus (Merikotka)

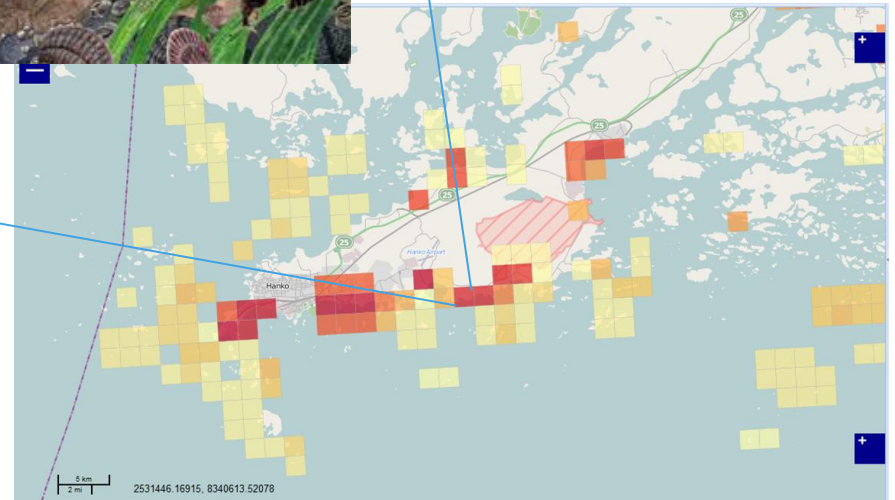
Hankepartnerit:

Rahoittajat:

OILRISK kerää tietoa öljylle herkistä luontoarvoista kartalle

Miksi luontoarvot tulee huomoida öljyntorjunnassa?

- Luonnon itseisarvo, virkistysarvot, taloudelliset arvot
- Lainsäädäntö velvoittaa

Lainsäädännöllisiä velvoitteita: Öljuntorjunta

- Öljyvahinkojen torjuntalaki:
 - 1 § Lain tavoite
 - ”Tämän lain tavoitteena on, että ... vahinkojen seuraukset korjataan niin, että ihmisille, omaisuudelle **ja ympäristölle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi.**”
 - 19 § Torjunnan järjestäminen
 - ”Torjuntatoimenpiteet on suoritettava niin, ettei **luonnon ja ympäristön** saattamista samaan tilaan, jossa se oli ennen vahinkotapahtumaa, tarpeettomasti vaikeuteta.”
- Laki öljysuojarahastosta
 - 13 § Torjunta- ja ennallistamiskustannukset
 - ”korvauksen saantiin oikeuttavia öljyvahingon torjunta- ja ennallistamiskustannuksia ovat: ...**öljyn pilaaman ympäristön ennalleen palauttamisesta** aiheutuneet kohtuulliset kustannukset”
- Alueelliset torjuntasuunnitelmat, esim. Suomenlahden yhteistoimintasuunnitelma:
 - **Erityisesti suojeltavat alueet ja kohteet:** ”Tarkempia tietoja herkistä alueista kuten luonnonsuojelualueista, Natura-alueista, lintu- ja hyljealueista, kutualueista, kalankasvattamoista ja vedenottamoista **on Boriksessa. Näiden alueiden suojelu pyritään huomioimaan torjuntatöissä.**”

Lainsäädännöllisiä velvoitteita: Luonnonsuojelu

- **Luonnonsuojelulaki ja –asetus, EU:n luonto- ja lintudirektiivit**
 - Tulee säilyttää luontotyyppien ja lajien suotuisa suojelun taso
 - Uhanalaiset ja erityisesti suojeltavat lajit, rauhoitetut lajit
 - tahallinen tappaminen tai häiritseminen, lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittäminen tai heikentäminen kielletty (ilman poikkeuslupaa)
 - Suojelualueet (Natura 2000, luonnonsuojelualueet, kansallis- ja luonnonpuistot)
 - Erilaiset rauhoitusmääräykset, useimmat toimenpiteet alueilla luvanvaraisia
 - Lsl:n mukaisen luontotyyppin erityispiirteiden muuttaminen kielletty (ilman poikkeuslupaa)
- **Vesilaki, Merensuojelulaki, asetus vesien- ja merenhoidon järjestämisestä, Vesipuitedirektiivi, Meristrategiadirektiivi...**
 - Tavoitteena mm. merien hyvä tila vuoteen 2020 mennessä
 - VL 2 luku 11 § Eräiden vesiluontotyyppien suojelu, mm. fladat

OILRISK-aineistot

- Öljylle herkäksi arvioidut **lajit** ja **luontotyypit**
 - Pyritty valitsemaan tärkeimpiä, pienialaisia kohteita, joiden suojeleu realistista
 - Kohteiden valinta perustuu lainsäädäntöön ja ekologisiin arvoihin
- **OILRISK-INDEKSI:** “Jos kaikkia herkkiä kohteita ei pystytä suojaamaan öljyyntymiseltä, mitkä ovat kriittisimmät?”
 - Kustannustehokkuus: missä saavutetaan suurin hyöty
- Indeksissä huomioidaan kohteiden:
 - Öljyyntymisalttius (riippuu mm. vuodenajasta)
 - Suojeluarvo (IUCN uhanalaisuusluokka)
 - Lainsäädännöllinen asema (EU, kansallinen)
 - Palautumiskyky
 - Torjuntatoimien tehokkuus (puomit, rannansuojausmatot)
 - Puhdistamisen tehokkuus